

**«Бірыңғай жинақтаушы
зейнетақы қоры» акционерлік
қоғамы**

Зейнетақы Схемасының Активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілік және
Тәуелсіз Аудитор Есебі

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Мазмұны

Беті

2022 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН
ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

1

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

2-4

2022 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:

Пайда мен шығындар туралы есеп

5

Таза зейнетақы активтері туралы есеп

6

Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп

7

Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер туралы есеп

8

Қаржылық есептілікке ескертулер

9-48

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының Активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік жөніндегі
Басшылық Мәлімдемесі

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қор») басшылығы Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептіліктің стандартына (бұдан әрі – «ҚЕС») сәйкес зейнетақы активтерінің 2022 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелері, ақша қаражатының қозғалысы мен таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер шынайы корсететін қаржылық есептілікті дайындауға жауапты. ҚЕС зейнетақы активтерінің қаржылық есептілігін есепке алу мен дайындауға қойылатын белгілі бір талаптарды белгілейді және ҚЕС реттемейтін мәселелер үшін Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының (бұдан әрі – «ХҚЕС») қолданылатынын көздейді. Қаржылық есептілікті жасаған кезде есеп беретін ұйым ретінде Қор ХҚЕС (IAS) 26 «Зейнетақы бағдарламалары бойынша есепке алу және есептілікке» сәйкес зейнетақы активтері бойынша «зейнетақы схемасының активтері» (бұдан әрі – «Схема») ұғымын пайдаланады.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдау және қолдануды қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырымдылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сол немесе басқа мәмілелер, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Схеманың қаржылық жағдайы мен қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Схеманың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сонымен қатар:

- Схемадағы ішкі бақылаудың сенімді және тиімді жүйесінің қызметін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Схеманың қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен дайындауға және қаржылық есептіліктің ҚЕС талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін бухгалтерлік есеп жүйесін қолдауға;
- бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізуге;
- Схема активтерін сақтауды қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық шараларды қолдануға; және
- алаяқтық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

Осы 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші Схеманың қаржылық есептілігін шығаруға Қор басшылығы 2023 жылғы 6 наурызда бекітті.

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы
2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкүл Жаксылыковна
Бас бухгалтер
2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының Акционеріне

Пікір

Біз 2022 жылғы 31 желтоқсандағы таза зейнетақы активтері туралы есептен, сол күні аяқталған жыл іші пайда мен шығын туралы, ақшалай қаражат қозғалысы туралы және таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер туралы есептерден, сонымен қатар қаржылық есептілікке ескертулерден, соның ішінде есеп саясатының негізгі қағидаларына қысқаша шолудан тұратын «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі - «Қор») Зейнетақы схемасы активтерінің (бұдан әрі - «Схема») қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілген қаржылық есептілік 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың қаржылық жағдайын, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және жария ету» қаржылық есептіліктің стандартына (бұдан әрі - «ҚЕС») сәйкес 2022 жыл іші қаржы нәтижелері мен ақшалай қаражат қозғалысын барлық маңызды аспектілерде шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Аталған стандарттарға сәйкес біздің жауапкершілігіміз есебіміздің *«Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі»* бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне* («Кодекс») сәйкес және Қазақстан Республикасында қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Қорға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы қаржылық есептілікті дайындауға және оның ҚЕС сәйкес шынайы ұсынылуына, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын қаржылық есептілікті дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

«Делойт» атауы «Делойт Туш Томацу Лимитед» (бұдан әрі - «ДТТЛ») құрамына кіретін және бірлесіп «Делойт» ұйымы» деп аталатын заңды тұлғалардың (олардың үлестес тұлғаларын қоса алғанда) біреуіне не кез келген санына жатады. «Делойт» халықаралық желісі» деп те аталатын «ДТТЛ» компаниясы, «ДТТЛ»-ға қатысушы барлық фирмалар және олардың үлестес тұлғаларының әрқайсысы бір-бірінің атынан үшінші тұлғаларға қатысты міндеттемелер қабылдауға құқығы жоқ дербес және тәуелсіз заңды тұлғалар болып табылады. «ДТТЛ» компаниясы, сондай-ақ «ДТТЛ» әрбір қатысушы-фирмасы және әрбір үлестес тұлғасы бір-бірінің іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты емес, тек өз іс-әрекеттері мен олқылықтарына қатысты жауапты. «ДТТЛ» компаниясы клиенттерге тікелей қызмет көрсетпейді. Толығырақ ақпаратты www.deloitte.com/about сайтынан білуге болады.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Схеманың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Схеманы таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Схеманың қаржылық есептілігін дайындауын бақылауға жауапты.

Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бұрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесінде туындауы мүмкін. Егер бұрмалаушылықтар пайдаланушылардың қаржылық есептілік негізінде қабылдайтын экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алса, елеулі бұрмалаушылықтар болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз келесілерді орындаймыз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Схеманың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;

- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Схеманың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізде ескертпе жасаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Схеманың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ қаржылық есептілікте оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырып, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

Олжас Ашуов
Тапсырма бойынша серіктес
2019 жылғы 10 қаңтардағы
№МФ-0000715 біліктілік күәлігі
«Делойт» ЖШС

Жангир Жилыбаев
«Делойт» ЖШС
бас директоры

Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызметпен айналысуға
№0000015 мемлекеттік лицензия,
сериясы МФЮ – 2, Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Пайда мен Шығындар туралы Есеп

(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту- лер	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Пайыздық кіріс	5, 19	1,119,183,171	844,426,003
Дивидендтік кіріс	6, 19	17,070,528	29,012,767
І қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда	7	(316,856,793)	314,148,892
Шетелдік валютамен операциялар бойынша таза пайда	8	187,541,946	68,319,485
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза (шығын)/пайда	14	(93,363,521)	140,973,592
Қаржы активтерінің құнсыздануына бұрын есептен шығарылған резервтерді қалпына келтіруден пайда		192,074	180,000
Басқа кірістер		632,945	2,163,624
Кірістің жиыны		914,400,350	1,399,224,363
Комиссиялық шығыстар	9, 19	(32,598,925)	(41,180,567)
Шығыстың жиыны		(32,598,925)	(41,180,567)
Жыл ішіндегі таза пайда		881,801,425	1,358,043,796

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

9-48-беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Таза Зейнетақы Активтері туралы Есеп

(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту- лер	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан (қайта қаралды)*
АКТИВТЕР			
Ақша қаражаты және оның баламалары	10, 19	66,555,158	678,631,057
Баптардағы салымдар	11, 19	280,723,016	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	12, 19	6,851,291,838	4,262,855,038
Амортизациялық құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	13, 19	6,113,089,266	6,377,258,594
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	14	1,355,428,192	1,382,501,952
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек		1,238,302	877
Басқа активтер		1,003	-
Активтер жиыны		14,668,326,775	13,079,959,540
МІНДЕТТЕМЕЛЕР			
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	19	3,383,128	1,683,889
Зейнетақы төлемдерінен жеке табыс салығы бойынша кредиторлық берешек		1,524,475	6,461,890
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылардың талаптары		-	1,731,085
Басқа міндеттемелер		9,031	16,418
Міндеттемелер жиыны		4,916,634	9,893,282
Таза зейнетақы активтері		14,663,410,141	13,070,066,258

*4-ескертуде сипатталғандай қайта қаралды

Басшылық атынан:

Қурманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

9-48-беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер туралы есеп

(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту- лер	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер		1,593,343,883	156,590,630
<i>Түзетулер:</i>			
Пайыздық кіріс	5	(1,119,183,171)	(844,426,003)
Дивидендтік кіріс	6	(17,070,528)	(29,012,767)
Қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза шығын/(пайда)	7	316,856,793	(314,148,892)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда	8	(187,541,946)	(68,319,485)
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза шығын/(пайда)	14	93,363,521	(140,973,592)
Қаржы активтерінің құнсыздануына бұрын есептен шығарылған резервтерді қалпына келтіруден пайда		(192,074)	(180,000)
Операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер			
Комиссия бойынша кредиторлық берешектің ұлғаюы/(азаяуы)		1,699,239	(264,859)
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылар талаптарының (азаяуы)/ұлғаюы		(1,731,184)	948,312
Зейнетақы төлемдерінен жеке табыс салығы бойынша кредиторлық берешектің (азаяуы)/ұлғаюы		(4,937,415)	5,559,513
Басқа міндеттемелердің (азаяуы)/ұлғаюы		(6,662)	15,033
Басқа операциялық активтер мен міндеттемелердегі өзгерістер		906,895	(1,393,376)
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының келуі/(жылыстауы)		675,507,361	(1,235,605,486)
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Алынған пайыздар		889,701,204	804,660,560
Алынған дивидендтер		15,827,395	28,999,710
Банктік салымдардан түскен түсімдер		54,863,835,185	35,923,499,074
Банктік салымдарды орналастыру		(54,682,510,300)	(35,420,901,334)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерін сату және өтеу		1,922,253,957	4,293,818,772
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерін сатып алу		(4,586,981,494)	(5,234,768,868)
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сату және өтеу		372,657,414	1,987,760,410
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу		(26,572,030)	(107,459,147)
Активтерді шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруына орналастыру		(67,956,000)	(425,003,000)
Инвестициялық қызметте пайдаланылған ақша қаражатының (жылыстауы)/ келуі		(1,299,744,669)	1,850,606,177
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза (азаяуы)/ұлғаюы		(624,237,318)	615,000,691
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары		678,631,057	60,780,272
Валюта бағамдары өзгерісінің ақша қаражаты мен оның баламаларының шамасына әсері		12,161,419	2,850,094
Жыл соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары	10	66,555,158	678,631,057

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

9-48-беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер туралы есеп

(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту- лер	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Жыл ішіндегі таза пайда		881,801,425	1,358,043,796
Салымшылар жарналары	15	1,893,880,638	1,681,433,214
Зейнетақы жинақтарының төлемдері	16	(1,182,338,180)	(2,882,886,380)
Таза зейнетақы активтеріндегі өзгерістер		1,593,343,883	156,590,630
Жыл басындағы таза зейнетақы активтері		13,070,066,258	12,913,475,628
Жыл соңындағы таза зейнетақы активтері		14,663,410,141	13,070,066,258

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер

2023 жылғы 6 наурыз
Алматы қаласы

9-48-беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер

(Қазақстандық мың теңгемен)

1. Ұйым

Бұл қаржылық есептілік (IAS) 26 «Зейнетақы бағдарламалары бойынша есепке алу және есептілік» Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сай есеп беретін ұйым ретінде зейнетақы схемасының (бұдан әрі – «Схема») активтерін көрсетеді, Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасымен реттеледі, зейнетақы жарналары шоғырланатын және зейнетақы төлемдерін жасауды қамтамасыз ететін белгіленген мөлшердегі жарналарымен зейнетақы схемасын білдіреді.

2013 жылғы 21 маусымда «Қазақстан Республикасындағы зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасы заңының (бұдан әрі – «Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң») жаңа редакциясы қабылданды. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес Қазақстан Республикасындағы міндетті зейнетақы және міндетті кәсіптік зейнетақы және ерікті жарналарын тартуды, сондай-ақ зейнетақы төлемін жасауды Қор жүзеге асырады.

Қор – коммерциялық емес ұйым. Қордың жалғыз акционері – «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ (бұдан әрі – «ММЖК») арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі.

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және 2013 жылғы 26 тамыздағы №362 Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен (бұдан әрі – «ҚРҰБ») жасалған зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша қызмет туралы шартқа сәйкес зейнетақы активтерін сенімгерлік басқаруды ҚРҰБ жүзеге асырады.

ҚРҰБ зейнетақы активтеріне қатысты сенімгерлік басқаруды ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 24 ақпандағы №10 қаулысымен бекітіліп, ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 21 қыркүйектегі №118, 2020 жылғы 21 желтоқсандағы №145, 2022 жылғы 22 мамырдағы №46, 2022 жылғы 27 тамыздағы №70 қаулыларымен бекітілген өзгерістер енгізілген Инвестициялық декларацияға сәйкес жүзеге асырады.

Инвестициялық декларация бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының зейнетақы активтерін (бұдан әрі – зейнетақы активтері) инвестициялау мақсаттарын, стратегиясын, инвестициялық шешімдер қабылдау кезінде зейнетақы активтерін басқарушының инвестициялық сенімін, инвестициялау нысандарының тізбесін, зейнетақы активтеріне қатысты инвестициялық қызмет талаптары мен шектеулерін, зейнетақы активтерін хеджирлеу мен әртараптандыру талаптарын анықтайды.

Сонымен қатар ҚРҰБ өзіне сеніп тапсырылған зейнетақы Схемасының активтерін басқаруға қажет іс-әрекетті инвестициялық басқару шартына сәйкес басқа тұлғаға тапсыра алады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы №399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына және Қор 2021 жылғы 18 ақпандағы №17/6/18-02-21/н «Halyk Global Markets» АҚ-мен, 2021 жылғы 18 ақпандағы №17/7/18-02-21/н «Jusan Invest» АҚ-мен, 2021 жылғы 19 ақпандағы №17/11/19 02 21/н «BCC Invest» АҚ мен, 2021 жылғы 5 наурыздағы №17/20/05-03-21/н «Сентрас Секьюритиз» АҚ-мен, 2022 жылғы 16 қарашадағы №17/25/16-11-22П «Halyk Finance» Халық банкінің ЕҰ-мен жасаған Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шартқа сәйкес Схема зейнетақы активтерін инвестициялық портфельді басқарушының (бұдан әрі – «Инвестициялық портфельді басқарушы») сенімгерлік басқаруына бере алады.

Міндетті зейнетақы жарналарын Қазақстан Республикасының барлық жұмыс берушісі қызметкердің пайдасына қызметкер табысынан 10 % мөлшерінде салады, бірақ «Республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының заңымен тиісті қаржы жылына белгіленген ең аз еңбекақы мөлшерінің 10%-ынан аз болмауы тиіс. 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап жеке кәсіпкер ретінде тіркелмей кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыратын, өз-өзін жұмыспен қамтыған азаматтар үшін салық түзімінің жаңа түрі – бірыңғай жиынтық төлем (БЖТ) енгізілді, оның 30%-ы міндетті зейнетақы жарналарын түрінде жеке зейнетақы шотының есебіне жазылады. Жеке және заңды тұлғалар да қосымша ерікті жарналар сала алады.

Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын жұмыс беруші еңбек жағдайы зиянды жұмыспен айналысатын қызметкерлердің пайдасына өзінің меншікті қаражаты есебінен қызметкердің ай сайынғы табысынан 5 % мөлшерінде салады.

«Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы» Қазақстан Республикасының 2006 жылғы 7 шілдедегі №169-III заңына сәйкес 2022 жылдан бастап Схема депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым аударған кепілдік берілген депозит бойынша кепілді өтемнің талап етілмеген сомасы есебінен қалыптастырылған ерікті зейнетақы жарналарын есепке жазуды және есепке алуды жүзеге асырады.

Қазақстанның зейнетақымен қамсыздандыруы ортақ және базалық құрамдауыштан, міндетті жинақтаушы және ерікті жинақтаушы құрамдауыштардан тұратын көпдеңгейлі жүйені білдіреді. Ортақ құрамдауыш 1998 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша кемінде алты ай еңбек өтілі болған кезде есептеледі және базалық құрамдауышқа Қазақстан Республикасының мемлекеті кепілдік береді және оны «Азаматтарға арналған үкімет» Мемлекеттік корпорациясы» КЕАҚ (бұдан әрі – «МК») төлейді. Құнсыздануға қарай түзетілген зейнетақының міндетті жинақтаушы құрамдауышына да мемлекет кепілдік береді. Осылайша, Схемадан зейнетақы төлемдеріне құқық туындаған сәтте зейнетақы жинақтарының сомасы құнсыздану деңгейін ескергенде нақты салынған зейнетақы жарналарының мөлшерінен аз болса, мемлекет айырмашылықтың орнын толтыруға кепілдік береді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Әрбір салымшының жеке зейнетақы шоты бар, онда салымшының түсетін зейнетақы жарналарының сомасы және ұсталатын комиссиялық сыйақы шегерілген зейнетақы активтерін басқарудан түсіп, бөлінетін инвестициялық табыс есепке алынады. Есептелетін инвестициялық табыс пен ұсталатын комиссиялық сыйақы сомасы Қазақстан Республикасының зейнетақы заңнамасына сәйкес анықталады. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңда белгіленген жағдайлар орын алған кезде салымшының зейнетақы төлемдерін өзінің жеке зейнетақы шотындағы зейнетақы жинақтарының сомасы шегінде, бірақ зейнетақы заңнамасында анықталған жыл сайынғы шектен асырмай алуға құқығы бар.

Салымшы зейнет жасына толғанда, Схемадан зейнетақы жинақтарының төлемдері зейнетақы заңнамасымен анықталатын кестеге сәйкес жүзеге асырылады.

Салымшы қайтыс болған жағдайда немесе салымшы Қазақстан Республикасының аумағынан тысқары тұрақты тұруға кеткен кезде салымшының (қайтыс болған жағдайда, мұрагердің) Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен зейнетақы жинақтарын алуға құқығы бар.

Салымшы зейнетақы заңнамасына сәйкес зейнет жасына толған кезде және жеке зейнетақы шотында зейнетақы жинақтары жеткілікті болса, ол өз қалауына орай зейнетақы жинақтарын зейнетақы аннуитеті шартының негізінде сақтандыру ұйымына аудара алады.

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы №399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына және зейнетақы жинақтарының жеткіліктілігіне сәйкес 2021 жылғы 1 ақпаннан бастап Схема тұрғын үй жағдайын жақсарту және (немесе) емдеу ақысын төлеу мақсатында зейнетақы жинақтарының біржолғы төлемдерін жасайды. Схемаға қатысушылар зейнетақы заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімде зейнетақы жинақтарын мерзімінен бұрын пайдалануға өтініш бере алады. 2022 жылғы 1 сәуірден бастап зейнетақы жинақтарын мерзімінен бұрын пайдалану үшін ең төменгі жеткіліктілік шегі 2021 жылмен салыстырғанда олардың ұлғаюына қарай өзгерді. Бұл өзгеріс 2022 жылы тұрғын үй жағдайын жақсарту мақсатында Схемадан қаражаттың жылыстауын айтарлықтай төмендетті. Уәкілетті операторлар – «Отбасы банк» ТҰҚЖБ» АҚ, «Қазақстан Халық Банкі» АҚ, «Банк ЦентрКредит» АҚ, «Altyn Bank» АҚ және «Банк Фридом Қаржы Қазақстан» АҚ.

Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 12 шілдедегі №138-VII «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне сақтандыру нарығын және бағалы қағаздар нарығын, банк қызметін реттеу және дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңының 2022 жылғы 12 қыркүйектен бастап күшіне енуіне байланысты зейнетақы аннуитеті шартын жасаған тұлғалар ол жасалған күннен бастап екі жылдан ерте емес сақтандыру ұйымына сақтандыру төлемдерінің мөлшерін азайту және Схемаға қатысушылардың шотына ақшаны қайтару бөлігінде шарт талаптарын өзгерту туралы өтініш беруге құқылы. Бұл ретте Схемаға қатысушылардың шотына қайтарылуы тиіс ақша сомасы оған өзгерістер енгізілген күндегі зейнетақы аннуитеті шарты бойынша өтеуін төлеп алу сомасы мен ең төменгі күнкөрістің 70%-ынан төмен емес деңгейде төлем мөлшеріне қарай есептелген сақтандыру сыйлықақысының сомасы арасындағы айырмаға тең.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2. Есеп саясатының негізгі қағидаттары

Дайындық негіздері

Бұл қаржылық есептілік Схеманың өз қызметін болашақта жалғастырады деген жорамалға қарай дайындалды.

«Қаржылық есептілік беру» ХҚЕС (IAS) 1 сәйкес Схема есептер үшін осы стандартта қабылданғаннан басқаша атаулар пайдалана алады. Схема өзінің пікірінше өз қызметін толықтай көрсететін атауларды таңдап алды.

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Қоса беріліп отырған қаржылық есептілік Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және ашу» қаржылық есептілік стандартына (бұдан әрі – «ҚЕС») сәйкес дайындалды. ҚЕС Схеманың қаржылық есептілігін есепке алуға және дайындауға қойылатын белгілі бір талаптарды белгілейді және Халықаралық қаржылық есептілік стандартының (бұдан әрі – «ХҚЕС») ҚЕС реттемейтін мәселелер үшін қолданылатынын көздейді. Атап айтқанда, ҚЕС зейнетақы активтерін бухгалтерлік есепке алу, қаржы құралдарын бастапқы тану мен кейіннен есепке алу, қайта топтастыру мен қаржы активтерін тануды тоқтату, амортизацияланған құны бойынша есептелетін қаржы активтерінің құнсыздануы бойынша нормаларды белгілейді және негіздейді, сонымен қатар пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдарының әділ құнын белгілейді.

Осы қаржылық есептілік егер басқасы көрсетілмеген болса, қазақстандық мың теңгеде (бұдан әрі – «мың теңге») берілді.

Осы қаржылық есептілік төменде түсініктеме берілетін, әрбір есепті күнге амортизацияланған немесе әділ құны бойынша есептелетін қаржы құралдарын қоспағанда, қаржылық құралдарды есепке қою құны немесе сатып алу құны бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды.

Функционалдық валюта

Схеманың қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Схеманың жұмыс істейтін («функционалдық валюта») бастапқы экономикалық орта валютасында өлшенеді.

Схеманың осы қаржылық есептілігіндегі валюта – қазақстандық теңге («теңге»). Барлық мәндер, егер басқа көрсетілмеген болса, бүтін мың теңгеге дөңгелектенген.

Есептік саясаттың бұдан әрі сипатталған ережелері Схеманың осы қаржылық есептілігінде берілген барлық есепті кезеңдерде жүйелі қолданылды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Шетелдік валютадағы операциялар

Схеманың қаржылық есептілігін дайындау кезінде функционалдық валютадан ерекшеленетін валюталардағы операциялар («шетелдік валюта») операция күніндегі айырбастау бағамы бойынша көрсетіледі. Есепті күнгі жағдай бойынша шетелдік валютамен көрсетілген ақшалай активтер мен міндеттемелер есепті күні қолданылған айырбастау бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютамен көрсетілген ақша активтерімен және міндеттемелермен жасалған операциялардан түскен пайда немесе шығын кезең басындағы жағдай бойынша қолданыстағы валютадағы тиімді мөлшерлеме бойынша есептелген пайыздардың шамасына түзетілген амортизациялық құны және кезең ішіндегі төлемдер мен есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша айырбастау бағамы мен қолданыстағы валютаға аударылған шетел валютасындағы амортизациялық құны арасындағы айырманы білдіреді. Шетелдік валютамен көрсетілген, әділ құны бойынша бағаланатын ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнды айқындау күнгі қолданылған айырбастау бағамдары бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Әділ құны бойынша бағаланатын шетелдік валютада көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын анықтау күніне қолданылған валюта бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютада көрсетілген және нақты шығын бойынша көрсетілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер операция жасау күнгі қолданылған айырбастау бағамы бойынша қолданыстағы валютаға аударылады. Шетелдік валютаға ауыстыру нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмашылықтар пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Схема осы қаржылық есептілікті дайындау кезінде пайдаланған айырбастау бағамдары мынадай болды:

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
1 АҚШ доллары	462.65	431.80
1 Ресей рублі	6.43	5.76
1 Фунт Стерлинг	556.57	583.32
1 Жапон йенасы	3.5	3.75
1 Еуро	492.86	489.10

Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты және оның баламаларына ҚРҰБ-дағы және басқа екінші деңгейдегі банктердегі ақша қаражаты кіреді.

Кері РЕПО мәмілелерінің бастапқы өтеу мерзімі 90 күннен аз және қысқа мерзімді ақшалай міндеттемелерді өтеу үшін сатып алынады, сондықтан олар ақша қаражаттарының баламалары ретінде жіктеледі.

Банктердегі салымдар инвестициялық мақсатта орналастырылады, сондықтан олар ақша қаражатының баламасы ретінде жіктелмейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Қаржы құралдары

Жіктеу

ҚЕС-ке сәйкес Схеманың қаржы активтері:

1. амортизациялық құны бойынша бағаланатын;
2. әділ құны бойынша бағаланатын санаттар бойынша жіктеледі.

Қордың қаржы активтерін ҚЕС-пен көзделген екі санаттардың біріне жатқызу ҚРҰБ Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы №24 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтерін есепке алу және бағалау қағидасына» (бұдан әрі – «Бағалау қағидасы») сәйкес жүзеге асырылады. Салымдар мен дебиторлық берешек және өтелуінің тіркелген құны бар және Схема міндеттемелеріне сәйкестендіру үшін сатып алынған бағалы қағаздар «амортизацияланған құны бойынша бағаланатын» санатқа жіктеледі.

ҚЕС-ке сәйкес аталған санаттар арасында қаржы активтерін қайта жіктеу кез келген уақытта жүзеге асырылады.

ҚЕС-ке сәйкес амортизациялық құны бойынша есептелінетін қаржы активтері тікелей осы санаттан сатылуы мүмкін.

Тану

Қаржы активтері мен міндеттемелері таза зейнетақы активтері туралы есепте Схема көрсетілген қаржы құралдары мәні болып табылатын шарттық қатынасқа түскен кезде көрсетіледі. ҚРҰБ Басқармасының 2021 жылғы 22 қарашадағы №100 қаулысымен бекітілген және 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілген ҚЕС өзгерістеріне сәйкес қаржы активтері есептеу жасалған күндегі қаржы есептілігінде танылды.

Бағалау

Қаржы активі немесе міндеттемесі бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады. Өзгерістері пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланбайтын қаржы активі немесе міндеттемесі болған жағдайда, бұл қаржы активі немесе міндеттеме бастапқыда әділ құны бойынша бағаланады, оған қаржы активін немесе міндеттемені сатып алуға немесе шығаруға тікелей қатысты мәмілелер бойынша шығындар қосылады.

Активтер болып табылатын туынды қаржы құралдарын қоса алғанда, қаржы активтері бастапқы танылғаннан кейін салымдар, дебиторлық берешек және амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарын қоспағанда, сату немесе өзге де шығару нәтижесінде келтірілуі мүмкін мәмілелер бойынша қандай да болмасын шығынды шегерместен олардың әділ құны бойынша бағаланады.

Өзгерістері кезең ішінде пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржылық міндеттемелерді және әділ құны бойынша көрсетілген қаржы активінің аударымы тануды тоқтату критерийлеріне жауап бермегенде туындайтын қаржылық міндеттемелерді қоспағанда, барлық қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құны бойынша бағаланады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Амортизацияланған құны

Қаржы активінің немесе міндеттемесінің амортизацияланған құны тиімді сыйақы мөлшерлемесі әдісін пайдалана отырып, айқындалған бастапқы тану құны мен өтеу кезіндегі құн арасындағы айырманың жинақталған амортизациясының шамасына түзетілген берешектің негізгі сомасының төлемдерін шегере отырып, сондай-ақ құнсызданудан болған шығындарды шегере отырып, қаржы активін немесе міндеттемесін бастапқы тану кезінде бағалаған құнды білдіреді. Сыйлықақылардың және дисконттардың шамасы, сондай-ақ мәмілелер бойынша шығындар сомасы тиісті құралдың баланстық құнына кіреді және аталған құралдың тиімді пайыздық мөлшерлемесіне қарай амортизацияланады.

Әділ құны бойынша бағалау қағидаты

Әділ құны активті сатқан кезде алынуы немесе көрсетілген күні негізгі нарықта немесе ол болмаған жағдайда, Схема кіре алатын анағұрлым пайдалырақ нарықта бағалау күні нарық қатысушылары арасында ұйымдастырылған нарықта жүзеге асырылатын операциялар жағдайында міндеттемелерді берген кезде төленуі мүмкін бағаны білдіреді. Міндеттеменің әділ құны оның орындалмау тәуекелін көрсетеді.

Бұдан былайғы бағалауда өзгерістері кезең ішінде пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құны Бағалау қағидасына сәйкес анықталады. Сонымен қатар Бағалау қағидасы амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтерінің әділ құнын анықтау үшін қолданылады.

Қазақстан Республикасының резиденттері-ұйымдардың өтімді жай және артықшылықты акцияларын бағалау Биржа әдістемесіне сәйкес анықталатын құн бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасы резиденттері-ұйымдарының өтімді депозитарлық қолхаттарын бағалау Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Қазақстан Республикасының аумағында ғана айналатын (саудаланатын) немесе Қазақстан Республикасының аумағында және халықаралық (шетелдік) нарықтарда айналатын, «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бағалау Биржа әдістемесіне сәйкес анықталатын құн бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Халықаралық (шетелдік) нарықтарда ғана айналатын (саудаланатын), «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған Қазақстан Республикасының мемлекеттік бағалы қағаздарын бағалау Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Қазақстан Республикасының аумағында және халықаралық (шетелдік) нарықтарда айналатын (саудаланатын), «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған борыштық бағалы қағаздарды бағалау Bloomberg (MLIX, BVAL, BGN көздері басымдылығына қарай) немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелері берген алдыңғы сауда күнінің соңындағы сұраныс бағасы (bid price) бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Аффинирленген бағалы металдарды бағалау алдыңғы аптаның соңғы жұмыс күні Лондон бағалы металдар нарығы қауымдастығы жүргізетін таңғы сауда сессиясының жабу бағасы бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Туынды қаржы құралдарын бағалау Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының талаптары ескеріліп әзірленген бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының ішкі құжаттарымен көзделген тәртіппен әділ құны бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

Пайларды бағалау пайлық инвестициялық қордың басқарушы компаниясы бұқаралық ақпарат құралдарына орналастырған соңғы есептеу құны бойынша аптаның бірінші жұмыс күнінің соңындағы жағдай бойынша апта сайын жүзеге асырылады.

«Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған қаржы құралдарын бағалау амортизацияланған құны бойынша жүзеге асырылады.

Төмендегі қаржы құралдарын бағалау бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша анықталған осы қаржы құралдарының соңғы әділ құны бойынша жүзеге асырылады:

- бағалаушы бағалаған күні өтімді деп танылмаған Қазақстан Республикасының резиденттері-ұйымдардың акциялары (депозитарлық қолхаттары);
- Қазақстан Республикасының аумағында ғана айналатын (саудаланатын) және «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына жатқызылған борыштық бағалы қағаздар;
- бағалаушы бағалаған күні Bloomberg немесе Reuters ақпараттық-талдау жүйелерінде нарықтық бағалар туралы ақпарат жоқ борыштық бағалы қағаздар;
- құрылымдық ноттар;
- басқа қаржы құралдары.

Тәуелсіз бағалау Схеманың зейнетақы активтері есебінен сатып алған және Қор мен бағалаушы арасында жасалған ҚРҰБ және (немесе) Инвестициялық портфельді басқарушы сенімгерлік басқаруындағы қаржы құралдарын тәуелсіз бағалау туралы «Baker Tilly Qazaqstan Advisory» ЖШС-мен жасалған 2022 жылғы 23 ақпандағы №17/312/23-02-2022/р шарт негізінде жүргізілді.

Кейіннен бағалау кезінде туындайтын пайда және шығын

Әділ құны бойынша бағаланатындар санатына жіктелетін қаржы құралы бойынша пайда немесе шығын пайда немесе шығын туралы есепте пайда немесе шығын арқылы көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Амортизацияланған құны бойынша көрсетілген қаржы активтері мен міндеттемелері бойынша пайда немесе шығын қаржы активін немесе міндеттемені тану немесе олардың құнсыздануы тоқтатылған жағдайда, сондай-ақ тиісті амортизацияны есептеу барысында пайда немесе шығын есебінде көрсетіледі.

Тануды тоқтату

Схема қаржы активін тануды осы қаржы активі бойынша ақша қаражаты ағынына шартта көзделген құқықтан айырылған сәтте не ол қаржы активін осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер және пайдалар іс жүзінде басқа тарапқа берілетін мәмілені жүзеге асыру нәтижесінде берген немесе Схема осы қаржы активін меншіктеу құқығына байланысты барлық тәуекелдер мен пайдалардың айтарлықтай бөлігін өткізбеген және сол сияқты сақтамаған, бірақ қаржы активін бақылауды сақтамаған кезде тоқтатады. Тануды тоқтатуға арналған талаптар сақталатын, өткізілетін қаржы активтеріндегі Схема құрған немесе ол үшін сақталған кез келген қатысу үлесі таза зейнетақы активтері есебінде бөлек актив немесе міндеттеме ретінде танылады. Схема қаржылық міндеттемелерді тануды ол бойынша шарттық міндеттемелер орындалған, күшін жойған немесе тоқтатылған кезде тоқтатады.

Схема әділ құн құнсыздану немесе баға кесу нәтижесінде бағалы қағаз құны нөлге тең деп таныған күннен бастап 180 күн өткен соң активтерді есептен шығарады.

Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда

Пайда мен шығындар туралы есеп құрамына енгізілген қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда - пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайдамен, сондай-ақ амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайдамен берілді.

Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек

Кері сату (кері «репо» мәмілесі) міндеттемесімен сатып алу туралы келісімдер аясында сатып алған бағалы қағаздар «кері репо» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек» бабында көрсетіледі. Сатып алу бағасы мен кері сату бағасының арасындағы айырмашылық пайыздық табысты білдіреді және «кері репо» мәмілесі қолданылатын кезең үшін есептеледі.

РЕПО операциялары бойынша міндеттемелер

Осы келісімде алдын ала анықталған баға бойынша белгілі бір мерзімнен кейін кері сату (сатып алу) міндеттемесімен келісімдер аясында сатып алған бағалы қағаздар («репо» мәмілелері). Сату бағасы мен кері сатып алу бағасының арасындағы айырма пайыздық шығысты білдіреді және «репо» мәмілесі қолданылатын кезең үшін есептеледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер

2018 жылғы 6 наурыздағы, 2019 жылғы 30 қаңтардағы, 2019 жылғы 7 қарашадағы, 2020 жылғы 27 шілдедегі, 2021 жылғы 25 ақпандағы, 2021 жылғы 24 маусымдағы және 2021 жылғы 25 қарашадағы шарттарға сәйкес ҚРҰБ басқа тұлғаға («басқарушы») инвестициялық басқаруға берген зейнетақы активтерін есепке алу Схеманың есепке алу жүйесінде әр шетелдік басқарушы бойынша жалпы сомада Схеманың шетелдік кастодианының есептері негізінде әр қаржы құралының бөлігінде талданбай жүзеге асырылады.

Зейнетақы активтері құнының өзгеруі пайда және шығын туралы есепте шетелдік ұйымның инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша пайда/шығын ретінде көрсетіледі.

Шетелдік ұйымның инвестициялық басқаруындағы қаржылық активтерді қайта бағалау кемінде айына 1 (бір) рет жүзеге асырылады. Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтердің әділ құнының өзгеруінен таза пайда есептеу мен есепке жазу жүргізілетін айдың алдындағы айдың бірінші күнінің басында есептеледі.

Туынды қаржы құралдары

Туынды құралдар «своп» мәмілелерін, форвард келісімшарттарын және фьючерс мәмілелерін, «спот» мәмілелерін және пайыздық мөлшерлемелерге опциондарды, шетелдік валютаны, бағалы металдар мен бағалы қағаздарды, сондай-ақ жоғарыда аталған құралдардың кез келген комбинациясын қамтиды.

Зейнетақы Схемасының активтерін туынды қаржы құралдарына инвестициялау Инвестициялық декларацияға сәйкес жасалады. Оған сай туынды қаржы құралдарына инвестициялау лимиті зейнетақы Схемасы активтерінің 10%-ынан артық емес мөлшерде белгіленген.

Зейнетақы Схемасының активтерін туынды қаржы құралдарына инвестициялау әрбір Инвестициялық портфельді басқарушының Инвестициялық декларациясына сәйкес жасалады. Оған сай туынды қаржы құралдарына инвестициялау лимиті зейнетақы Схемасы активтерінің 10%-ынан 50%-ына дейінгі диапазонда белгіленген.

Туынды құралдар бастапқыда мәміле жасалған күндегі әділ құны бойынша көрсетіледі және кейіннен әділ құны бойынша қайта бағаланады. Барлық туынды құралдар әділ құны оң болса, активтер ретінде көрсетіледі, егер әділ құны теріс болса, міндеттеме ретінде көрсетіледі.

Туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі дереу пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Туынды қаржы құралдары басқа шарттық келісімге («негізгі шарт») кіргізілуі мүмкін. Кіргізілген туынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлінеді және егер кіргізілген туынды құралдың экономикалық сипаттамасы мен тәуекелдері негізгі шарттың экономикалық сипаттамасы мен тәуекелдеріне тығыз байланысты болмаса, егер жағдайы кіргізілген туынды құрал сияқты жеке құрал туынды құрал анықтамасына сәйкес болса және егер бұл аралас құрал өзгерісі кезең үшін пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін және пайда немесе шығын құрамында танылатын әділ құны бойынша бағаланбайтын болса ғана дербес туынды қаржы құралдары ретінде есепке алынады. Өзгерісі пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін, әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтеріне немесе қаржы міндеттемелеріне кіргізілген туынды қаржы құралдары негізгі шарттан бөлінбейді.

Активтерді және міндеттемелерді өзара есепке алу

Қаржы активтері мен міндеттемелер өзара есепке алынады және егер танылған сомаларды есептеу үшін заңды негіздер болса және тараптар есептесуді нетто-негізде жасауға немесе бір уақытта активті іске асыруға және міндеттемені орындауға ниеттессе, таза сома таза зейнетақы активтері туралы есепте көрсетіледі.

Құнсыздану

Қаржы активтерінің құнсыздануының объективті айғақтары міндеттемелерді орындамау (дефолт) немесе заемшы жол берген төлемдер мерзімін кешіктіруді, заемшының банкрот болуы немесе таратылуын қамтуы мүмкін.

Дефолт болған және (немесе) эмитент жариялаған және (немесе) эмитент банкрот болған және (немесе) таратылған жағдайларда, Схема ҚРҰБ мен Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруындағы қаржы активтері бойынша:

- ҚРҰБ сенімгерлік басқаруындағы қаржы құралдары бойынша «амортизацияланған құны бойынша бағаланатын» санатынан «әділ құны бойынша бағаланатын» санатына қайта жіктеу;
- бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша осы қаржы құралдарының соңғы әділ құны анықталған күннен кейін бағалаушы бағалайтын қаржы құралдары бойынша осы қаржы құралдарының құнын бағалаушы жүргізген бағалау нәтижесі бойынша олардың әділ құны анықталған сәтке дейін олардың ағымдағы құнынан 50% мөлшерінде азайту;
- банктік салымдар мен дебиторлық берешек бойынша олардың ағымдағы құнынан 50% мөлшерінде резервтер (провизиялар) құру жүргізеді.

Дефолт болған күннен бастап 180 күн өткен соң банктік салымдар мен дебиторлық берешек бойынша міндеттемелер толық көлемде орындалмаған жағдайда, олардың ағымдағы құнынан 100% мөлшерінде резервтер (провизиялар) құру.

Қаржы құралдарының құнсыздануынан болатын мүмкін шығынға қарсы резервтер (провизиялар) мөлшері немесе қаржы құралдар құнын азайту мөлшері қаржы құралдарының құнсыздануынан болатын мүмкін шығынды жабу үшін құрылған резервтер (провизиялар) сомасына немесе есептеу күніне осы қаржы құралдарының құнын бұрын жүргізілген азайту сомасына көбейтілген қаржы құралдарының ағымдағы құнынан есептеледі.

Барлық құнсыздану шығыны пайда және шығын туралы есепте танылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Салық салу

Схемадан пайдаға салынатын салық алынбайды.

Кіріс пен шығысты тану

Пайыздық кірістер тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдаланып, пайда және шығын туралы есепте танылады. Пайыздық кіріс 180 күннен астам бұрын дефолт жасаған эмитенттің бағалы қағаздары бойынша танылмайды.

Кезең ішінде пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары бойынша есептелген дисконт пен сыйлықақы пайда құрамында пайда немесе шығын құрамында көрсетілетін әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдарымен жасалған операциялардан болған шығын шегеріле отырып танылады.

Дивидендтік кіріс дивидендтер мөлшері сенімді бағалануы мүмкін дивидендтер жарияланған күннен кейін пайда және шығын туралы есепте көрсетіледі.

Комиссиялық шығыстар

Комиссиялық шығыстар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №185 қаулысымен бекітілген Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақы алу қағидасына сәйкес қызметтерді көрсету кезеңі ішінде есептеу әдісі бойынша көрсетіледі. Комиссиялық шығыстарды есептеу тәртібі 9-ескертуде барынша нақты көрсетілген.

Салымшылардың жарналары, зейнетақы аударымдары және зейнетақы жинақтарының төлемдері

Зейнетақы жарналары Схеманың кастодиан шотына түскен кезде есепке алынады. Зейнетақы жинақтарының төлемдері және аударымдары салымшының талабы бойынша зейнетақы заңнамасына сәйкес Схемада зейнетақы жинақтарының төлемі немесе аударымы бойынша міндеттемесі туындаған кезінде көрсетіледі.

3. Елеулі жорамалдар мен бағалаудағы белгісіздік көздері

Схеманың есептік саясатын қолдану үдерісінде басшылық басқа негіздерде айқын болып табылмайтын активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына қатысты болжамдар, бағалаулар және жорамалдар жасауы қажет. Бағалау мәндері мен олардың негізінде жатқан жорамалдар нақты жағдайларда орынды деп саналатын алған тәжірибе мен басқа факторларға байланысты құрылады. Нақты нәтижелер берілген бағалаулардан бөлек болуы мүмкін.

Бағалаулар мен оларға байланысты жорамалдар жүйелі түрде қайта қаралады. Бағалаудағы өзгерістер егер өзгеріс тек осы кезеңге ықпал етсе, баға қайта қаралған кезеңде көрсетіледі не бағалау қайта қаралған кезеңде көрсетіледі және егер өзгеріс ағымдағы, сондай-ақ келешек кезеңдерге әсер ететін болса, болашақ кезеңдерде көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Әділ құны бойынша бағалау және бағалау рәсімі

Схема активтері мен міндеттемелерінің бір бөлігі әділ құны бойынша бағаланды. Активтерді немесе міндеттемелерді әділ құны бойынша бағалау кезінде Схема қолжетімді бақыланатын нарықтық деректерді қолданады. 1 және 2-деңгейлердің бастапқы деректері болмаған кезде Схема тәуелсіз бағалаушыларды жұмылдырады. Активтер мен міндеттемелердің әділ құнын анықтау үшін қолданылатын бағалау әдістері мен бастапқы деректер туралы ақпарат 20-ескертуде ашылды.

Қаржы құралдарының әділ құнын бағалау туралы ақпаратты ашу

Схема басшылығы нарықты белсенді деп санайды, онда белгілі бір активке немесе міндеттемеге қатысты мәмілелер тұрақты негізде бағалар туралы ақпарат алу үшін жеткілікті жиілікте және жеткілікті көлемде жүзеге асырылады, бұл ретте белсенді нарықтың ағымдағы бағалары туралы ақпарат жалпыға қолжетімді.

Схема үшін қаржы құралының түріне қарай белсенді нарық критерийлері белгіленген. Белсенді нарық критерийлері нақты бақыланатын және бұрмаланбаған нарықтық деректерге, сонымен қатар ақпарат жалпыға қолжетімді құралдардың сандық көрсеткіштеріне негізделген, бұл қаржы құралдарының әділ құнын анықтау дұрыстығын бағалауға мүмкіндік береді. Белсенді нарық критерийлерінде ең үлкен басымдылықтың баға белгілеулерде екенін айта кету керек.

Активтер мен міндеттемелердің әділ құнын анықтау үшін пайдаланылған бағалау әдістері мен бастапқы деректер туралы ақпарат 20-ескертуде ашылған.

4. Алдыңғы кезеңдегі түзетулер

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі 2021 жылғы 22 қарашада Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 26 шілдедегі №195 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтері бойынша операциялар туралы ақпаратты есепке алу және ашу» қаржылық есептілік стандартына өзгерістерді бекітті. Осы Стандартқа сәйкес туынды қаржы активтерімен мәмілелерді қоспағанда, қаржы активтерін сатып алу және сату бойынша мәмілелер есеп айырысу күні бойынша есепке алу әдісімен есепке алынады. Есеп айырысу күні – активтің ұйымға жеткізілетін немесе ұйым оны жеткізетін күн. Осы өзгерістер шығарылғанға дейін туынды қаржы активтерімен мәмілелерді қоспағанда, қаржы активтерін сатып алу және сату мәмілелері мәмілелер жасалған күнге есепке алу әдісі бойынша есепке алынды. Схема активті сатып алу немесе сату бойынша міндеттемелерді қабылдаған күн мәміле жасалған күн болды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

ХҚЕС (IAS) 8 «Есеп саясаты, бухгалтерлік бағалаудағы өзгерістер және қателерге» сәйкес таза зейнетақы активтері туралы есептің салыстырмалы сомалары бұдан әрі көрсетілгендей қайта қаралды:

Таза зейнетақы активтері туралы бап	Бастапқыда көрсетілгені	Түзету	Қайта қаралды
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері	4,694,496,253	(431,641,215)	4,262,855,038
Активтер жиыны	13,511,600,755	(431,641,215)	13,079,959,540
Кредиторлық берешек	431,641,215	(431,641,215)	-
Міндеттемелер жиыны	441,534,497	(431,641,215)	9,893,282

5. Пайыздық кіріс

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кіріске төмендегілер кіреді:		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:		
- құнсызданбаған қаржы активтері	776,479,313	676,674,959
Әділ құны бойынша қаржы активтері	342,703,858	167,751,044
Пайыздық кіріс жиыны	1,119,183,171	844,426,003
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері:		
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	706,772,285	627,278,391
Банктердегі салымдар	63,552,446	44,619,173
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	6,154,582	4,777,395
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері бойынша пайыздық кіріс жиыны	776,479,313	676,674,959
Әділ құны бойынша қаржы активтері:		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы құралдары	342,703,858	167,751,044
Әділ құны бойынша қаржы активтерінің пайыздық кіріс жиыны	342,703,858	167,751,044
Пайыздық кіріс жиыны	1,119,183,171	844,426,003

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

6. Дивидендтік кіріс

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Акциялар:		
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ депозитарлық қолхаттары	11,819,008	7,818,400
«KEGOC» АҚ жай акциялары	2,192,873	3,012,018
«Атамекен-Агро» АҚ артықшылықты акциялары	2,054,911	-
«ҚазТрансОйл» АҚ жай акциялары	274,939	1,390,207
«Fincraft Resources» АҚ артықшылықты акциялары	262,977	262,977
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ жай акциялары	248,193	12,924,986
«Нұрбанк» АҚ артықшылықты акциялары	120,398	120,398
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ депозитарлық қолхаттары	27,197	1,408,090
«Кселл» АҚ депозитарлық қолхаттары	-	929,282
«ForteBank» АҚ жай акциялары	-	553,557
«Кселл» АҚ жай акциялары	-	301,634
RIOTINTO PLC жай акциялары	-	200,144
«Норильский никель» ТМК ААҚ депозитарлық қолхаттары	-	1,587
Қазақстан Республикасының басқа эмитенттері	32,016	31,000
Басқа шетелдік эмитенттер	38,016	58,487
Дивидендтік кіріс жиыны	17,070,528	29,012,767

«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ депозитарлық қолхаттары бойынша 2022 жылғы 4 тамызда биржалық алымды ұстамай дивидендтік табыс алынды. 2023 жылғы 23 қаңтарда биржалық алым 112,906 мың теңге сомасында ұсталды (1 акцияға 0.025 АҚШ доллары).

7. Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда	(316,856,793)	142,214,056
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда	-	171,934,836
Қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда жиыны	(316,856,793)	314,148,892

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда:		
«Қазақстан Қағазы» АҚ	10,748,956	2,566,044
«Кселл» АҚ	1,311,981	(17,677,963)
«Банк ЦентрКредит» АҚ	1,234,927	911,803
«Fincraft Resources» АҚ	1,111,805	5,521,881
АҚШ Үкіметі	(90,082,189)	(2,189,880)
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	(67,569,790)	(23,892,231)
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ	(51,290,940)	124,909,132
Мексика Құрама Штаттары	(22,739,875)	(618,620)
Колумбия Республикасының Үкіметі	(20,434,172)	(6,604,895)
Индонезия Республикасының Үкіметі	(16,944,727)	2,220,592
Сауд Арабиясы Үкіметі	(14,901,730)	886,687
РФ Қаржы министрлігі	(9,804,427)	-
Катар Үкіметі	(9,564,780)	(396,659)
«KEGOC» АҚ	(5,219,428)	3,299,297
«ҚазТрансОйл» АҚ	(3,759,775)	1,590,427
Марокко Корольдігі Үкіметі	(3,607,646)	(30,845)
Перу Республикасының Үкіметі	(2,613,252)	122,781
Кувейт Үкіметі	(2,276,842)	(387,017)
«BaiK RVK» Банк» АҚ	(2,188,626)	761,531
Филиппины Республикасы Үкіметі	(2,026,142)	260,756
«ForteBank» АҚ	(2,101,350)	552,092
Біріккен Араб Әмірліктері Үкіметі	(1,481,553)	(55,419)
«Қазақстан халық жинақ банкі» АҚ	(1,268,326)	55,248,936
«Сбербанк России» АҚ	(3,009)	730,773
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	(181)	107,519
«ҚАЗЭКСПОРТАСТЫҚ холдингі» АҚ	-	(2,602,508)
Басқа	(1,385,702)	(3,020,158)
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерімен операциялар бойынша таза (шығын)/пайда жиыны	(316,856,793)	142,214,056

8. Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Бағам айырмашылығы, нетто	186,650,512	68,328,299
Сауда операциялары, нетто	891,434	(8,814)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза пайда	187,541,946	68,319,485

9. Комиссиялық шығыстар

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Инвестициялық кіріс бойынша комиссиялық шығыстар	16,470,711	25,947,539
Зейнетақы активтері бойынша комиссиялық шығыстар	16,128,214	15,233,028
Комиссиялық шығыстар жиыны	32,598,925	41,180,567

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы №399-VI «Экономикалық өсуді қалпына келтіру мәселелері бойынша Қазақстан Республикасының бірқатар заңнамалық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына сәйкес Қордың Схеманың зейнетақы активтерінен 0.01% мөлшерінде, ҚРҰБ инвестициялық кірістен 2.0%-дан аспайтын шектерде және Инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық кірістен 7.5%-дан аспайтын шектерде комиссиялық сыйақы алуға құқығы бар.

2022 жылы Схема зейнетақы Схемасы активтерінің сомасынан айына 0.01% мөлшерінде (2021 жылы: айына 0.011%) комиссиялық шығыстарды есептеді. Есеп ай сайын жасалады және есептеу үшін есеп жүргізілетін және комиссиялық табыс есептелетін айдың бірінші күнінің басындағы жағдай бойынша зейнетақы Схемасы активтерінің ағымдағы құны пайдаланылады. Есепте Бағалау қағидасына сәйкес есептелген Схеманың зейнетақы активтерінің құны қолданылады.

ҚРҰБ сенімгерлік басқаруына берілген Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кіріс сомасынан комиссиялық шығыстың пайыздық мөлшерлемелері 2022 жылға ҚРҰБ Басқармасының 2021 жылғы 20 желтоқсандағы №114 қаулысына сәйкес белгіленді. Бұл Қаулыға сәйкес 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап Схема ҚРҰБ комиссиялық сыйақысын инвестициялық кіріс сомасынан 1.8% (2021 жылы: 2.0%) мөлшерінде төлейді.

2022 жылға Инвестициялық портфельді басқарушының инвестициялық кіріс сомасынан комиссиялық шығысының пайыздық мөлшерлемелері 2021 жылғы 15 ақпандағы №15/12/21 «Jusan Invest» АҚ, 2021 жылғы 14 желтоқсандағы №33 «Halyk Global Markets» АҚ, 2021 жылғы 21 желтоқсандағы №12/21 «BCC Invest» АҚ, 2021 жылғы 3 желтоқсандағы №н/ж «Сентрас Секьюритиз» АҚ және 2022 жылғы 1 қарашадағы №34/22-3 «Halyk Finance» Қазақстан Халық Банкі ЕҰ» АҚ Директорлар кеңесінің шешімімен бекітілген Хаттама негізінде белгіленді.

Схема 2022 жылы Схема зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен 1.8% (2021 жылы: 2.00%) мөлшерінде ҚРҰБ, 3.5% (2021 жылы: 3.5%) мөлшерінде «Halyk Global Markets» АҚ, 5.00% (2021 жылы: 5.00%) мөлшерінде «Jusan Invest» АҚ, 7.00% (2021 жылы: 7.00%) мөлшерінде «BCC Invest» АҚ, 7.5% (2021 жылы: 7.5%) мөлшерінде «Сентрас Секьюритиз» АҚ, 5% (2021 жылы: 5%) мөлшерінде «Halyk Finance» Қазақстан Халық Банкі ЕҰ» АҚ есебіне комиссиялық шығыс жазды.

Инвестициялық кірістен комиссиялық шығыс есептеу мен есепке жазу күн сайын жүргізіледі және Схеманың зейнетақы активтерінен күнделікті инвестициялық кіріс пайдаланылады.

10. Ақша қаражаты және оның баламалары

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі ағымдағы шоттар	64,899,786	460,625,354
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	1,422,643	217,584,549
«First Heartland Jusan Bank» АҚ-дағы ағымдағы шоттар	183,630	2,199
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ ЕБ-дегі ағымдағы шоттар	49,099	-
«Сбербанк» АҚ ЕБ-дегі ағымдағы шоттар	-	418,955
Ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны	66,555,158	678,631,057

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімі өткен немесе құнсызданған ақша қаражаты және оның баламалары жоқ. Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп мақсаттары үшін ақша қаражаты және оның баламаларының жиыны қосылды.

Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек ұсынылды:

	2022 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны	2022 жылғы 31 желтоқсан Әділ құны	2021 жылғы 31 желтоқсан Баланстық құны	2021 жылғы 31 желтоқсан Әділ құны
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	1,420,642	1,353,746	152,270,961	151,682,071
«Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ	2,001	1,865	32,701,994	31,064,171
«ҚазАгроҚаржы» АҚ облигациялары	-	-	20,290,984	19,783,451
Еуразиялық даму банкінің облигациялары	-	-	10,971,910	10,663,524
«Қазақстан Тұрғын үй Компаниясы» АҚ облигациялары	-	-	784,000	756,029
«Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ облигациялары	-	-	354,339	351,486
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ жай акциялары	-	-	110,141	105,999
«Кселл» АҚ жай акциялары	-	-	100,220	100,499
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек жиыны	1,422,643	1,355,611	217,584,549	214,507,230

11. Банктердегі салымдар

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
«Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі» РММ	80,335,131	127,000,000
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	66,847,575	66,847,575
«Еуразиялық банк» АҚ	48,352,000	48,352,000
«Fortebank» АҚ	41,174,028	41,174,028
«First Heartland Jusan Bank» АҚ	20,535,671	20,535,671
«Kaspi Bank» АҚ	20,301,918	20,301,918
«Банк Bank RBK» АҚ	3,176,693	3,176,693
«Сбербанк России» ҰА АҚ	-	51,324,137
Банктердегі салымдар жиыны	280,723,016	378,712,022

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша банктердегі салымдардың құрамына 5,323,016 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс кіреді (2021 жылғы 31 желтоқсан: 6,612,022 мың теңге).

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

12. Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан (қайта қаралды)*
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері:		
Борыштық бағалы қағаздар	6,603,941,955	3,956,928,455
Үлестік бағалы қағаздар	247,349,883	305,926,583
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің жиыны	6,851,291,838	4,262,855,038

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан (қайта қаралды)*
Борыштық бағалы қағаздар		
Мемлекеттік облигациялар		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	4,151,829,511	1,848,983,261
АҚШ Үкіметінің облигациялары	1,910,978,640	1,503,975,644
Мексика Құрама Штаттары Үкіметінің облигациялары	125,262,747	140,007,943
Колумбия Республикасы Үкіметінің облигациялары	80,953,313	94,994,557
Индонезия Республикасы Үкіметінің облигациялары	71,368,398	83,375,905
Сауд Арабиясы Үкіметінің облигациялары	65,351,710	75,582,049
Катар Үкіметінің облигациялары	62,384,030	68,335,346
Кувейт Үкіметінің облигациялары	22,780,887	23,844,588
Ресей Федерация Қаржы министрлігінің облигациялары	12,430,246	-
Филиппины Республикасы Үкіметінің облигациялары	12,106,658	13,778,570
Марокко Корольдігі Үкіметінің облигациялары	11,864,669	14,505,262
Перу Республикасы Үкіметінің облигациялары	11,440,438	13,496,506
Біріккен Араб Әмірліктері Үкіметінің облигациялары	9,997,424	10,828,936
ҚРҰБ ноттары	1,792,942	1,146,262
Панама Республикасы Үкіметінің облигациялары	1,747,490	2,059,303
Мемлекеттік облигациялар жиыны	6,552,289,103	3,894,914,132

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Корпоративтік облигациялар		
«Bank RBK» банкі» АҚ	23,885,252	26,073,428
«Forte Bank» АҚ	11,427,761	16,968,585
«Dosjan temir joly» АҚ	10,776,373	12,610,855
Commerzbank AG	2,434,204	2,719,898
«Абди» АҚ	1,237,123	807,375
Lukoil International Finance B.V.	654,784	-
«Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ	334,245	243,911
«ҚазАгроҚаржы» АҚ	230,411	250,004
«МФО «Тойота Файнаншл Сервисез Казахстан» ЖШС	201,996	209,446
«ҚазМұнайГаз» Ұлттық компаниясы» АҚ	177,599	-
Еуразиялық даму банкі	139,281	145,238
«Отбасы банк» Тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ	77,049	80,712
Азия Даму Банкі	66,723	72,783
«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ	9,820	11,055
«Банк ЦентрКредит» АҚ	231	214
Societe Generale	-	1,661,334
«Хоум Кредит энд Финанс Банк» АҚ еншілес банкі	-	159,485
Корпоративтік облигациялар жиыны	51,652,852	62,014,323
Борыштық бағалы қағаздар жиыны	6,603,941,955	3,956,928,455

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Үлестік бағалы қағаздар		
«Қазатомөнеркәсіп» Ұлттық атом компаниясы» АҚ депозитарлық қолхаттары	171,703,426	222,994,366
«KEGOC» АҚ жай акциялары	29,840,593	35,060,021
«Кселл» АҚ жай акциялары	24,192,386	22,927,979
«ҚазТрансойл» АҚ жай акциялары	7,767,361	11,481,977
«Банк ЦентрКредит» АҚ жай акциялары	3,192,215	1,957,289
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ жай акциялары	2,496,414	3,647,602
«Fincraft Resources» АҚ артықшылықты акциялары	1,769,051	657,245
«Атамекен-Агро» АҚ артықшылықты акциялары	1,165,934	1,364,499
«Баян Сұлу» АҚ жай акциялары	1,118,530	1,343,221
«Нұрбанк» АҚ артықшылықты акциялары	986,225	1,086,035
«ForteBank» АҚ жай акциялары	787,069	1,188,777
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ депозитарлық қолхаттары	266,366	382,950
«Сбербанк России» АҚ депозитарлық қолхаттары	-	18,786
Басқа шетелдік эмитенттер	1,830,967	1,721,353
Басқа Қазақстан Республикасының эмитенттері	233,346	94,483
Үлестік бағалы қағаздар жиыны	247,349,883	305,926,583
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің жиыны	6,851,291,838	4,262,855,038

*4-ескертуде сипатталғандай қайта қаралды

Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 2 қаңтардағы №399-VI «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне экономикалық өсімді қалпына келтіру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» заңына сәйкес Схема Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы жасалған шарттардың негізінде Инвестициялық портфельді басқарушының сенімгерлік басқаруына зейнетақы активтерін бере алады.

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан (қайта қаралды)*
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері		
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі	6,843,588,102	4,257,599,111
«First Heartland Jusan Invest» АҚ	4,155,955	2,501,317
«BCC Invest» АҚ	1,394,099	907,991
«Halyk Global Markets» АҚ	1,260,608	1,166,454
«Сентрас Секьюритиз» АҚ	893,074	680,165
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің жиыны	6,851,291,838	4,262,855,038

*4-ескертуде сипатталғандай қайта қаралды

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтерінің құрамына 239,525,828 мың теңге сомасына өсептелген пайыздық кіріс енгізілді (2021 жылғы 31 желтоқсан: 125,486,955 мың теңге).

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарияланған, бірақ төленбеген дивидендтер – 1,238,302 мың теңге (2021 жылғы 31 желтоқсан: 877 мың теңге).

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

13. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері		
Мемлекеттік облигациялар	3,146,364,102	3,281,298,527
Корпоративтік облигациялар	2,966,725,164	3,095,960,067
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	6,113,089,266	6,377,258,594
	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Мемлекеттік облигациялар:		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	3,120,406,965	3,256,913,291
Бразилия Үкіметінің облигациялары	9,820,229	9,279,689
Польша Республикасы Үкіметінің облигациялары	7,738,030	7,234,492
Филиппины Республикасы Үкіметінің облигациялары	4,011,812	3,737,642
Мексика Құрама Штаттары Үкіметінің облигациялары	2,857,527	2,697,117
Индонезия Республикасы Үкіметінің облигациялары	1,529,539	1,436,296
Мемлекеттік облигациялар жиыны	3,146,364,102	3,281,298,527
	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Корпоративтік облигациялар:		
«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдинг» АҚ	722,793,113	722,685,946
Еуропалық Қайта құру және Даму банкі	346,698,207	339,903,009
«Қазақстан Халық Банкі» АҚ	335,446,969	435,326,034
«ҚТЖ» АҚ	249,162,079	248,787,790
«Қазақстан Даму банкі» АҚ	232,875,822	237,931,332
«Kaspi Bank» АҚ	187,432,061	186,858,866
«First Heartland Jysan Bank» АҚ	174,425,564	173,176,348
«Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ	147,145,245	147,145,245
«АстанаГаз ҚМГ» АҚ	96,041,397	96,041,397
«Bank RBK» АҚ	71,008,783	50,427,206
«KEGOC» АҚ	70,476,361	69,059,198
«Самұрық-Қазына» АҚ	63,111,713	63,111,713
«Банк ЦентрКредит» АҚ	53,635,194	61,575,223
«ForteBank» АҚ	52,109,356	52,109,240
«Қазақтелеком» АҚ	38,356,532	38,356,532
«Аграрлық кредит корпорациясы» АҚ	36,279,112	36,181,638
«Нұрбанк» АҚ	19,703,744	18,941,965
«Еуразиялық банк» АҚ	18,917,523	18,037,732
Еуразиялық Даму банкі	16,370,353	46,635,009
«Қазақстан ипотекалық компаниясы» АҚ	10,737,195	10,750,663
Азиялық Даму банкі	7,868,536	20,771,629
Merrill Lynch	6,552,110	5,861,871
«UNICREDITBA AG» ААҚ	4,850,529	3,928,145
«СолтүстікҚазЭнерго» АҚ	4,241,389	4,771,563
Citigroup Inc	486,277	458,053
«Хоум Кредит энд Финанс Банк» АҚ Еншілес банкі	-	4,831,185
«Альфа-Банк ЕҰ» АҚ	-	2,295,535
Корпоративтік облигациялар жиыны	2,966,725,164	3,095,960,067
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	6,113,089,266	6,377,258,594

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құрамына 273,382,837 мың теңге сомасына есептелген пайыздық кіріс енгізілді (2021 жылғы 31 желтоқсан: 221,601,463 мың теңге).

14. Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер

ҚРҰБ Басқармасының 2020 жылғы 15 маусымдағы №78 қаулысымен бекітілген «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры зейнетақы активтерін басқаратын шетелдік ұйымдарды таңдау қағидасына, сонымен қатар оларға бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры зейнетақы активтерін басқаруға қажет іс-әрекет жасауды тапсыру кезінде қойылатын талаптарға» сәйкес 2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша Шетелдік ұйымдармен инвестициялық басқару туралы келісім жасалды.

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер:		
PGIM Limited	306,116,362	336,799,682
Principal Global Investors (Europe) Limited	303,756,604	332,938,613
HSBC Global Asset Management (UK) Limited	222,046,581	230,313,293
Robeco Institutional Asset Management B.V.	121,220,273	119,151,197
Aviva Investors Global Services Limited	104,391,240	108,709,775
BlackRock Investment Management (UK) Limited	103,815,800	42,774,096
Blackrock Financial Management, Inc.	102,826,992	117,675,048
UBS Asset Management (UK) Ltd	91,254,340	94,140,248
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер жиыны	1,355,428,192	1,382,501,952

2022 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер бойынша таза шығын – 93,363,521 мың теңге.

2021 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл үшін таза пайда – 140,973,592 мың теңге.

15. Салымшылардың жарналары

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Міндетті зейнетақы жарналары	1,647,501,020	1,283,968,919
Тұрғын үй жағдайын жақсартуға және (немесе) емдеу ақысын төлеуге бұрын жасалған төлемнің пайдаланылмаған сомасын қайтару	160,846,967	339,178,103
Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары	77,041,727	55,571,749
Зейнетақы жарналарын уақытылы аудармау үшін өсімпұл	2,521,633	1,572,698
Ерікті зейнетақы жарналары	2,313,856	798,815
Басқа түсімдер	3,655,435	342,930
Салымшылар жарналарының жиыны	1,893,880,638	1,681,433,214

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

16. Зейнетақы жинақтарының төлемі

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Тұрғын үй жағдайын жақсартуға және (немесе) емдеу ақысын төлеуге	902,863,365	2,586,527,372
Жасына қарай	119,286,348	99,814,826
Мұрагерлерге	54,320,836	51,882,910
Қазақстан Республикасы аумағынан тысқары кетуге байланысты	43,404,602	37,163,345
Жерлеуге арналған	5,339,121	5,388,127
Мүгедектік бойынша	2,467,635	2,241,524
Көмінде 5 жыл Схема есепке алған ерікті зейнетақы жарналары өсімінен	80,963	
Еңбек сіңірген жылдар үшін	10,893	12,045
Сот шешімі бойынша	5,758	10,347
Зейнетақы жинақтары төлемінің жиыны	1,127,779,521	2,783,040,496
Зейнетақы жинақтары төлемі көзіне салынатын салық	28,565,007	39,342,580
Сақтандыру ұйымдарына зейнетақы жинақтарын аудару	25,993,652	60,503,304
Зейнетақы жинақтары төлемінің жиыны	1,182,338,180	2,882,886,380

17. Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару Схеманың операциялық қызметінің маңызды бөлшегі болып табылады және қызметтің негізінде болады. Баға тәуекелін, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелін және валюталық тәуекел, сонымен қатар кредиттік тәуекел мен өтімділік тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел Схеманың қызметін жүзеге асыру барысында кездесетін негізгі тәуекелдер болып табылады.

Тәуекелдерді басқару жөніндегі саясат және рәсімдер

Схеманың тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаты Схеманың ұшырайтын тәуекелдерді айқындауға, талдауға және басқаруға, тәуекелдердің лимиттерін және тиісті бақылауды белгілеуге бағытталған. Схеманың тәуекелдерін басқару жүйесі Сенімгерлік басқарушының және инвестициялық портфельді басқарушылардың Инвестициялық декларациясы қоятын талаптарға сәйкес келеді.

Зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы жасалған шарттарға сәйкес ҚР ҰБ және Инвестициялық портфельді басқарушылар инвестициялық қызметті жүзеге асыру кезінде тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз ету міндеті ҚРҰБ-мен зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару туралы шарт талаптарына және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2013 жылғы 27 тамыздағы №214 қаулысымен бекітілген «Бағалы қағаздар нарығында брокерлік және делдалдық қызметті, инвестициялық портфельді басқару қызметін жүзеге асыратын ұйымдар үшін тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесін құру қағидасымен» белгіленген Инвестициялық портфельді басқарушыларға қойылатын тиісті талаптарға сәйкес көзделеді.

Тәуекелдерді басқару жүйесі Схеманың қалыпты қызметінің бұзылуына әкелуі мүмкін оқиғалардың уақтылы анықталуы, бағалануы және алдын алуға бағытталған бақылау жүйесін белгілейтін кешенді жолды пайдаланады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Қор түрлі құралдарды қолдана отырып, инвестициялық тәуекелдерді бағалау әдістерін кең пайдаланатын және талданатын басқарушылық есептілікте зейнетақы активтері портфельдеріне пост-мониторинг жүргізеді. Есептілікті жағдайы және Қордың зейнетақы активтері мен меншікті активтері портфелінің қаржы тәуекелдеріне бейімділігі бойынша қарастыру ай сайын жүзеге асырылады.

Қордың Директорлар кеңесі Схеманың ішкі саясаты мен рәсімдерін бекітеді және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесінің тиісті жұмыс істеуі үшін жалпы жауапкершілікті өзіне алады. Басқарма қаржылық емес тәуекелдерді барынша азайту бойынша ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді, оның аясында операциялық тәуекелдерді өз өзін бағалау бойынша құралдар, негізгі тәуекел индикаторларына мониторинг жүргізу әдістері пайдаланылады, олар озық көрсеткіштер болып табылады және операциялық тәуекелдердің әлеуетті көздерін, ішкі бақылау жүйесін басқару әдістері, ішкі бақылау субъектілерінің өкілеттігін бөлу, жауапкершілігін анықтауды, кейіннен үдерістің әрбір кезеңіндегі операцияларды бақылауды және жауапты тұлғалардың/басшылардың келісуінің міндетті рәсімдерінің иерархиясын/бірізділігін сақтауды және Қордағы ішкі бақылау жүйесіне үнемі мониторинг жүргізуді білдіретін ішкі бақылау жүйесін басқару әдістерін көрсетеді. Қор әрбір бөлімшенің құрамында жауапты тұлғалардың тағайындайды, олардың міндетіне бизнес үдерістерінің матрицасын әзірлеу мен үздіксіз жаңғырту, осы бизнес үдерістерге тән әлеуетті және анықталған тәуекелдерді бағалау кіреді.

Жоғарыда аталған құралдарды пайдалану нәтижесі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің аясында Тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары әзірленеді және бекітіледі, ол тәуекелдердің іске асырылу себептерін жоюға, тәуекел оқиғалары мен әлеуетті тәуекелдер іске асырылған жағдайдағы салдарды барынша азайтуға бағытталған.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – бұл Схеманың таза зейнетақы активтерінің немесе валюта бағамдарын, сыйақы мөлшерлемелерін және акциялар бағаларын қоса алғанда, нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан бағалы қағаздар портфелінің құнының өзгеру тәуекелі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және өзіне тән өзгерістердің және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейі өзгерістерінің ықпалына ұшыраған пайыздық, валюталық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды.

Пайыздық міндеттемелерге пайыздық активтердің мерзімдері бойынша сәйкессіздік шамасының мониторингі арқылы сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелін басқару сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі стандартты және стандартты емес сценарийлеріне таза зейнетақы активтеріндегі әр түрлі өзгерістеріне Схеманың таза пайыздық кірісінің сезімталдығы мониторингі рәсімімен толықтырылады.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі — сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеруі салдарынан зейнетақы Схемасы активтерінің немесе оның қаржы құралдары портфельдерінің құнының өзгеру тәуекелі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру сезімталдығын талдау

2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әрекет ететін пайда немесе шығын арқылы кірістіліктің әділ құны бойынша қаржы активтері бойынша қысық кірістіліктің 100 базистік пунктке және позицияға бірдей төмендеуінің немесе өсуінің оңайлатылған сценарийі негізінде құралған сыйақының нарықтық мөлшерлемелерінің өзгеруіне Схеманың таза зейнетақы активтеріндегі бір жыл ішіндегі болжамды өзгерістердің сезімталдық талдауы былай көрінуі мүмкін:

Пайда және шығынға әсері:

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
100 базистік тармаққа параллель ұлғаю	(1,029,393)	(1,651,287)
100 базистік тармаққа параллель азаю	1,070,078	1,734,481

Валюталық тәуекел

Схеманың бірнеше шетел валютасында көрсетілген активтері мен міндеттемелері бар.

Валюталық тәуекел қандай да бір шетел валютасында көрсетілген бар немесе болжалды активтер сол валютада көрсетілген бар немесе болжалды міндеттемелер шамасы бойынша аз немесе көп болған жағдайларда туындайды. Схема өзінің валюталық тәуекелге бейімділігін хеджирлемейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюта бөлігіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы былайша берілуі мүмкін:

Қаржы активтері	Теңге	АҚШ доллары	Ресей рублі	Фунт стерлинг	Басқа валюталар	Жиыны
Ақша қаражаты және оның баламалары	39,643,196	26,377,214	6,465	489,552	41,731	66,555,158
Банктердегі салымдар	280,723,016	-	-	-	-	280,723,016
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	4,275,557,682	2,573,299,952	2,434,204	-	-	6,851,291,838
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	5,914,513,292	193,725,445	4,850,529	-	-	6,113,089,266
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	-	1,355,428,192	-	-	-	1,355,428,192
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	1,233,998	4,304	-	-	-	1,238,302
Басқа активтер	1,003	-	-	-	-	1,003
Барлық қаржы активтері	10,511,669,187	4,148,835,107	7,291,198	489,552	41,731	14,668,326,775
Қаржы міндеттемелері						
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	3,383,128	-	-	-	-	3,383,128
Басқа қаржы міндеттемелері	2,566	-	6,465	-	-	9,031
Барлық қаржы міндеттемелері	3,385,694	-	6,465	-	-	3,392,159
Таза позиция	10,508,283,493	4,148,835,107	7,284,733	489,552	41,731	14,664,934,616

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертүлер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша валюта бөлігіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің құрылымы былайша берілуі мүмкін:

	Теңге	АҚШ доллары	Ресей рублі	Фунт стерлинг	Басқа валюталар	Жыны
Қаржы активтері						
Ақша қаражаты және оның баламалары	244,299,515	433,664,271	24,042	510,908	132,321	678,631,057
Банктердегі салымдар	378,712,022	-	-	-	-	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,987,867,234	2,270,606,573	-	-	4,381,231	4,262,855,038
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	6,190,491,937	182,838,512	-	-	3,928,145	6,377,258,594
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	-	1,382,501,952	-	-	-	1,382,501,952
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	-	877	-	-	-	877
Барлық қаржы активтері	8,801,370,708	4,269,612,185	24,042	510,908	8,441,697	13,079,959,540
Қаржы міндеттемелері						
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	1,683,889	-	-	-	-	1,683,889
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылардың талаптары	1,731,085	-	-	-	-	1,731,085
Басқа қаржы міндеттемелері	164	-	-	-	16,254	16,418
Барлық қаржы міндеттемелері	3,415,138	-	-	-	16,254	3,431,392
Таза позиция	8,797,955,570	4,269,612,185	24,042	510,908	8,425,443	13,076,528,148

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Төменде көрсетілген кестеде 2022 және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бір АҚШ долларына және өзге валюталарға қатысты теңге бағамының 10%-ға көтерілуі мен түсуіне Схема сезімталдығының талдауы берілген. Сезімталдық деңгейі Схеманың негізгі басқарушы қызметкерлері үшін валюталық тәуекел туралы есептер жасау кезінде Схеманың ішінде қолданылады және Схема басшылығының валюта бағамдарының мүмкін өзгерістеріне берген бағаларын көрсетеді.

Пайда мен шығынға әсері:

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	414,883,511
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% төмендеуі	(414,883,511)
Басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	781,602
Басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты 10% төмендеуі	(781,602)
	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	426,961,219
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% төмендеуі	(426,961,219)
Басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	896,039
Басқа валюталар бағамының теңгеге қатысты 10% төмендеуі	(896,039)

Баға тәуекелі

Баға тәуекелі – бұл нарықтық бағалардың өзгеруі нәтижесінде үлестік қаржы құралы құнының ауытқу тәуекелі, мұндай өзгерістер осы нақты құралға тән факторлардан немесе нарық айналымындағы барлық құралдарға әсер ететін факторлардан болу болмауына тәуелді.

2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қолданыстағы позиция және пайда немесе шығын құрамында әділ құны бойынша барлық үлестік бағалы қағаздар бағамының 5% өсуі немесе төмендеуінің ықшамдалған сценарийі негізінде жасалған үлестік бағалы қағаздар бағамының өзгеруі жыл бойына Схеманың таза зейнетақы активтеріндегі өзгеру сезімталдығын талдау былайша берілуі мүмкін:

	2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Үлестік бағалы қағаздар бағамының 5% өсуі	12,367,494	15,296,329
Үлестік бағалы қағаздар бағамының 5% төмендеуі	(12,367,494)	(15,296,329)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл Схема контрагентінің міндеттемелерін орындамау нәтижесінде туындайтын қаржылық залалдар тәуекелі. Қор жеке қаржы құралдары бойынша лимиттерді белгілеу және сақтау бойынша талаптарды қоса алғанда, кредиттік тәуекелді басқару саясатын және рәсімдерін әзірледі. Қор тұрақты түрде әрбір эмитент үшін лимиттер мониторингін жүргізеді және жүйелі негізде эмитенттердің төлем қабілеттілігін бағалайды. Бағалау рәсімдері эмитенттің соңғы қаржылық есептілігін немесе эмитенттің өзі берген немесе Қордың басқа тәсілмен алған басқа ақпаратын талдауға негізделеді.

Кредиттік тәуекелдің ең жоғарғы деңгейі, әдетте қаржы активтерінің теңгерімдік құнында таза зейнетақы активтері туралы есепте көрсетіледі. Активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу мүмкіндігі әлеуетті кредиттік тәуекелді төмендету үшін айтарлықтай маңызы болмайды.

Есепті күнгі жағдай бойынша қаржы активтерінің теңгерімдік кредиттік тәуекелінің ең жоғарғы деңгейі былайша берілуі мүмкін:

	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан
Ақша қаражаты	65,132,515	461,046,508
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек (қамтамасыз ету шегерілген)	67,032	3,077,319
Банктердегі салымдар	280,723,016	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдары	6,851,291,838	4,262,855,038
Амортизациялық құны бойынша есепке алынатын қаржы құралдары	6,113,089,266	6,377,258,594
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	1,355,428,192	1,382,501,952
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	1,238,302	877

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың екі контрагенті бар (2021 жылғы 31 желтоқсан: екі контрагент) – Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі және Америка Құрама Штаттарының Үкіметі, оған қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік таза зейнетақы активтерінің 10%-ынан асады. 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы контрагенттерге қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік 9,183,215,117 мың теңгені құрады (2021 жылғы 31 желтоқсан: 6,609,872,196 мың теңге).

Қаржы активтері «Standard and Poor's» рейтингтік агенттігі немесе рейтингілері «Standard and Poor's» шәкіліне айырбасталған басқа агенттіктер берген ағымдағы кредиттік рейтингтерге сәйкес бағаланады. Ең жоғары мүмкін рейтинг – «AAA».

Схема борыштық бағалы қағаздар үшін аса бағалы қағаздың рейтингін, мемлекеттік бағалы қағаздар үшін тәуелсіз рейтингтерді, сондай-ақ үлестік бағалы қағаздар мен депозиттер үшін эмитент рейтингін ашып көрсетеді. Екі немесе одан да көп рейтинг болған жағдайда халықаралық немесе ұлттық шәкіл бойынша ең жоғары рейтинг қолданылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Төменде берілген кестеде 2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Схеманың меншігіндегі қаржы активтерінің кредиттік рейтингілері бойынша жалпы ақпарат берілген:

	AAA	AA	<AA	BBB+	BBB	BBB-	<BBB-	Кредиттік рейтинг берілмеген	Жиыны
2022 жылғы 31 желтоқсан									
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	-	-	-	1,420,642	65,132,515	-	2,001	66,555,158
Банктердегі салымдар					80,335,131	66,847,575	61,475,945	72,064,365	280,723,016
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,911,054,169	72,397,965	88,183,959	149,011,840	4,509,547,474	10,773,261	51,653,474	58,669,696	6,851,291,838
Амортизацияланған құны бойынша қаржы құралдары	18,670,688	-	10,150,893	11,719,868	3,273,937,613	133,450,306	195,391,868	2,468,768,030	6,113,089,266
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	58,787,095	73,303,918	540,217,181	220,590,292	238,751,276	77,836,280	25,274,214	119,267,936	1,355,428,192
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	23	-	908	-	1,233,998	-	-	3,373	1,238,302
Басқа активтер	-	-	-	-	-	-	-	1,003	1,003

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

	AAA	AA	<AA	BBB+	BBB	BBB-	<BBB-	Кредиттік рейтинг берілмеген	Жиыны
2021 жылғы 31 желтоқсан									
Ақша қаражаты және оның баламалары	-	-	-	10,971,909	135,399,954	461,046,508	20,290,984	50,921,702	678,631,057
Банктердегі салымдар	-	-	-	-	178,324,137	66,847,576	61,475,945	72,064,364	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,504,065,855	34,714,788	159,291,333	156,861,094	2,288,643,515	30,815,873	43,834,770	44,627,810	4,262,855,038
Амортизацияланған құны бойынша қаржы құралдары	360,674,638	-	13,554,416	53,069,767	4,365,816,585	758,651,994	431,933,100	393,558,094	6,377,258,594
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	56,865,203	65,113,951	452,138,113	221,403,294	223,780,792	71,110,929	38,524,141	253,565,529	1,382,501,952
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	-	-	-	-	-	-	-	877	877

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Схеманың өз міндеттемелерін орындау мақсатында ақша қаражатын тартуда қиындықтарға ұшырауы мүмкін тәуекел. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдеріне сәйкеспеген кезде туындайды. Қор Схеманың өтімділік тәуекелін Инвестициялық декларацияның талаптары негізінде басқарады. Міндеттемелердің түсуіне қарай оларды орындауға қажетті қаражаттың болуын бақылауды қамтамасыз ету мақсатында геп-талдау құралдарын пайдалана отырып мерзімді есептілік арқылы өтімділік тәуекелін мониторингті жүзеге асырады.

Схеманың өзіне тән операциялық қызметі мен таза зейнетақы активтерінің құрылымына қарай өтімділік тәуекелі мардымсыз. Төмендегі кестеде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері күтілетін өтеу мерзімдері бөлігінде берілген:

	Талап етілгенге					1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық	Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
	1 айдан және 1 айдан кем	1 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	1 жылдан 5 жылға дейін	5 жылдан артық				
Қаржы активтері									
Ақша қаражаты және оның бағамалары	66,555,158	-	-	-	-	-	-	-	66,555,158
Банктердегі салымдар	80,335,131	3,176,693	-	-	197,211,192	-	-	-	280,723,016
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдары	50,850,481	202,199,937	1,008,427,432	2,728,976,502	2,613,127,610	247,709,876	6,851,291,838		
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы құралдары	278,621,879	104,736,955	387,071,263	2,135,751,121	3,206,889,033	18,955	6,113,089,266		
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	31,718,999	4,208,921	8,421,041	217,971,183	450,379,814	642,728,234	1,355,428,192		
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	1,238,302	-	-	-	-	-	1,238,302		
Басқа активтер	1,003	-	-	-	-	-	1,003		
Қаржы активтерінің жиыны	509,320,953	314,322,516	1,403,919,736	5,279,909,998	6,270,396,507	890,457,065	14,668,326,775		
Қаржы міндеттемелері									
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	3,383,128	-	-	-	-	-	3,383,128		
Басқа қаржы міндеттемелері	9,031	-	-	-	-	-	9,031		
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	3,392,159	-	-	-	-	-	3,392,159		
Таза позиция	505,928,794	314,322,516	1,403,919,736	5,279,909,998	6,270,396,507	890,457,065	14,664,934,616		

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Төмендегі кестеде 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтер мен қаржы міндеттемелері күтілетін өтеу мерзімдері бөлігінде берілген:

	Талап етілгенге					1 жылдан			Өтеу мерзімі жоқ	Жиыны
	дейін және 1 айдан кем	3 айдан 3 айға дейін	3 айдан 12 айға дейін	5 жылға дейін	5 жылдан артық					
Қаржы активтері										
Ақша қаражаты және оның баламалары	678,631,057	-	-	-	-	-	-	-	-	678,631,057
Банктердегі салымдар	127,000,000	-	-	-	251,712,022	-	-	-	-	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы құралдары	11,078,595	91,362,020	610,114,767	899,332,215	2,345,040,857	305,926,584	4,262,855,038			
Амортизацияланған құны бсйынша есепке алынатын қаржы құралдары	127,841,408	115,277,508	332,898,325	2,420,551,047	3,380,690,306	-	6,377,258,594			
Шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер	14,496,627	7,156,764	11,789,521	168,187,908	585,782,523	595,088,609	1,382,501,952			
Дивидендтер бойынша дебиторлық берешек	877	-	-	-	-	-	877			
Қаржы активтерінің жиыны	959,048,564	213,796,292	954,802,613	3,739,783,192	6,311,513,686	901,015,193	13,079,959,540			
Қаржы міндеттемелері										
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	1,683,889	-	-	-	-	-	1,683,889			
Зейнетақы төлемдері бойынша алушылардың талаптары	1,731,085	-	-	-	-	-	1,731,085			
Басқа қаржы міндеттемелері	16,418	-	-	-	-	-	16,418			
Қаржы міндеттемелерінің жиыны	3,431,392	-	-	-	-	-	3,431,392			
Таза позиция	955,617,172	213,796,292	954,802,613	3,739,783,192	6,311,513,686	901,015,193	13,076,528,148			

Кестеде бейнеленген сомалар есепті күнгі жағдай бойынша қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің баланстық құнын көрсетеді және оларға елеусіз қалдыққа байланысты болашақ сыйақы сомалары қосылмайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

18. Шартты міндеттемелер

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметі нарығында сақтандыру шартын жасауда және сақтандыру жағдайларын реттеуде корсетілетін қызметтердің сапасының едәуір көтерілуі, халыққа ерікті сақтандыру өнімдері тізбесінің кеңеюі, сақтандыру қызметтерінің тікелей сатылуының дамуы байқалады, алайда әлемнің басқа елдерінде кең таралған көптеген сақтандыру нысандары әзірге Қазақстанда болмай тұр. Бизнестің тоқтауынан орын алған Схеманың шығындарына немесе Схеманың қызметі немесе апат болуы нәтижесінде мүлікке немесе қоршаған ортаға залал келтіруге байланысты үшінші тұлғалардың алдында міндеттемелердің туындауына қатысты Қордың толық сақтандыру қорғауы жоқ. Қор Схеманың қызметіне қатысты сәйкесті сақтандыру өтемін алмайынша белгілі активтердің жоғалуы немесе зақымдалуы Схеманың қызметі мен қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс әсерін тигізу тәуекелі бар.

Операциялық орта

Қазақстан Республикасын қоса алғанда, дамушы елдердің нарықтары дамыған нарықтардың тәуекелдерінен басқа экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге бейім. Қазақстанда бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгеруі мүмкін, оларды еркін түсіндіру мүмкіндігі де бар. Қазақстан Республикасының болашақ даму бағыты көп жағдайда мемлекеттің заңдар мен нормативтік актілерді қабылдайтын салық және кредиттік-ақша саясатына, сондай-ақ елдегі саяси ахуалдың өзгеруіне байланысты болады.

Қазақстанның мұнай мен газдың үлкен көлемін өндіріп, экспорттауына байланысты Қазақстан экономикасы әлемдік мұнай мен газ бағасының өзгеруіне ерекше сезімтал. Сондай-ақ экономика жағдайына ірі инфрақұрылымдық жобаларға және елдің әлеуметтік-экономикалық дамуының түрлі бағдарламаларына жұмсалатын мемлекеттік шығыстар елеулі әсер етеді.

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Brent маркалы мұнайдың орташа бағасы барреліне шамамен 99.9 доллар болды (2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде барреліне 71.2 доллар). 2022 жылдың желтоқсанында жылдық инфляция 20.3%-ға дейін жеделдеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2022 жылғы 5 желтоқсанда ҚРҰБ Ақша-кредит саясаты жөніндегі комитеті базалық мөлшерлемені +/-1.00 п. т. пайыздық дәлізімен жылдық 16.75% деңгейінде көтеру туралы шешім қабылдады. Мөлшерлемені көтеру инфляциялық қысымды көрсететін факторлар жиынтығына байланысты. Қыркүйек айындағы деректер бойынша болжамдардан инфляцияның асып кетуі айтарлықтай болды. Жоғары инфляциялық күтулер, тұрақты сұраныс, фискалдық импульс, тұрақтырақ жеткізу тізбегіне қайта бағдарлауға, сыртқы инфляцияның созылған ауысуына байланысты, оның ішінде ресей рублінің сақталып отырған мықты бағамы нәтижесінде өндіріс шығындарының өсімі шешімнің негізгі факторлары болды. Инфляциялық күтулердің жоғарылауы баға мен тұтынушылық қылыққа қысым жасайды.

Ресейге қарсы санкциялар әсерінің Қордың валюталық тәуекеліне шектеулі әсері бар. Ресейлік бағалы қағаздар бойынша тәуекелдер Қордың активтеріне қатысты материалдық емес болып табылады. Ресей эмитенттерінің бағалы қағаздары бойынша тәуекел негізінен, Ресей Федерациясы Үкіметінің облигацияларымен ұсынылады. Қорда жеткілікті капитал мен өтімді активтер санының бар екенін ескерсек, Қордың қаржылық жағдайының айтарлықтай нашарлауы және нормативтік талаптардың бұзылуы болжанып отырған жоқ.

Қор басшылығы экономикалық ахуалдың бүгінгі өзгерістерін бақылап, таяу болашақта Қордың тұрақтылығын сақтап қалу үшін қажет деп санайтын шараларды қабылдайды.

19. Байланысқан тараптармен операциялар

Бақылау қатынастары

Қор мен ҚРҰБ арасында жасалған Схеманы сенімгерлік басқару бойынша қызмет туралы шарт негізінде Схеманы ҚРҰБ басқарады. 2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор ММЖК арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметіне тиесілі болды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

Байланысқан тараптармен операциялар

2022 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдық, сондай-ақ 2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Схеманың байланысқан тараптармен операциялары бойынша пайда немесе шығын туралы есепке енгізілген сома төмендегілерді құрады:

	ҚРҰБ	Қор	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Таза зейнетақы активтері туралы есеп						
АКТИВТЕР						
Ақша қаражаты және оның баламалары	64,899,785	-	1,420,642	2,001	66,322,428	66,555,158
Банктердегі салымдар	80,335,131	-	-	-	80,335,131	280,723,016
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,792,942	-	4,151,829,511	234,479,801	4,388,102,254	6,851,291,838
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	-	-	3,120,406,965	1,666,978,569	4,787,385,534	6,113,089,266
МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	-	3,383,128	-	-	3,383,128	3,383,128
Пайда және шығындар туралы есеп						
Пайыздық кіріс	39,244,211	-	679,330,028	120,136,264	838,710,503	1,119,183,171
Дивидендтік кіріс	-	-	-	14,288,436	14,288,436	17,070,528
Қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза (шығын)/пайда	(181)	-	(67,569,790)	(58,960,895)	(126,530,866)	(316,856,793)
Комиссиялық шығыстар	(16,453,473)	(16,128,214)	-	-	(32,581,687)	(32,598,925)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоттар бойынша қалдық, сондай-ақ 2021 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде Схеманың байланысқан тараптармен операциялары бойынша пайда немесе шығын туралы есепке енгізілген сома төмендегілерді құрады:

	ҚРҰБ	Қор	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Таза зейнетақы активтері туралы есеп						
АКТИВТЕР						
Ақша қаражаты және оның баламалары	460,625,354	-	152,270,961	54,341,678	667,237,993	678,631,057
Банктердегі салымдар	127,000,000	-	-	-	127,000,000	378,712,022
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	1,146,262	-	1,848,983,261	293,066,111	2,143,195,634	4,262,855,038
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	-	-	3,256,913,291	1,659,300,791	4,916,214,082	6,377,258,594
МІНДЕТТЕМЕЛЕР						
Комиссия бойынша кредиторлық берешек	-	1,683,889	-	-	1,683,889	1,683,889
Пайда және шығындар туралы есеп						
Пайыздық кіріс	21,972,566	-	421,267,432	121,149,311	564,389,309	844,426,003
Дивидендтік кіріс	-	-	-	13,452,141	13,452,141	29,012,767
Қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза (шығын)/пайда	107,519	-	89,234,950	120,321,389	209,663,858	314,148,892
Комиссиялық шығыстар	(25,927,907)	(15,233,028)	-	-	(41,160,935)	(41,180,567)

Басқа байланысқан тараптар, негізінен, Қазақстан Республикасы Үкіметінің меншігіндегі немесе бақылауындағы компаниялардан тұрады.

20. Қаржы құралдарының әділ құны

ҚЕС-ке сәйкес әділ құны бағалау күніне нарық қатысушыларының арасындағы қарапайым мәмілелер аясында активті сату кезінде алынған немесе міндеттемелерді беру кезінде төленген баға есебімен анықталады.

Тұрақты негізде әділ құны бойынша есептелетін Схеманың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны.

Схеманың кейбір қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері әр есепті кезеңнің соңына әділ құны бойынша есептеледі. Төмендегі кестеде қаржы активтерінің әділ құнын анықтауға қатысты ақпарат келтірілген.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

Әділ құнын бағалау иерархиясы

Схема көрсетілген бағаны құру кезінде деректердің маңыздылығын ескеретін әділ құнының келесідей иерархиясын пайдалану арқылы әділ құнын бағалайды.

- 1-деңгей: ұқсас қаржы құралдарына қатысты белсенді нарықтағы (түзетілмеген) баға белгілеулер.
- 2-деңгей: жанама (яғни баға белгілеуден туындаған деректер) немесе тікелей (яғни баға белгілеулері) қолжетімді 1-деңгейге қатысты баға белгілеулерінен бөлек деректер. Бұл санатқа барлық пайдаланылатын деректері тікелей немесе жанама түрде бақыланатын шығыс деректерге негізделетін, бағалаудың белсенді немесе басқа әдістері ретінде қарастырылмайтын нарықтағы ұқсас құралдар үшін нарықтық баға белгілеулерін, ұқсас құралдар үшін белсенді нарықта нарықтық баға белгілеулерін пайдалану арқылы бағаланатын құралдар кіреді.
- 3-деңгей: қолжетімсіз деректер. Бұл санатқа бақыланатын шығыс деректерге негізделмеген ақпаратты пайдалану арқылы бағаланатын құралдар кіреді, бұл ретте мұндай бақыланбайтын деректер құрал бағасына елеулі ықпал етеді. Бұл санатқа ұқсас құралдар үшін баға белгілеулері негізінде бағаланатын құралдар кіреді, оларға қатысты құралдар арасындағы айырмашылықты көрсету үшін маңызды бақыланбайтын түзетулер немесе пайымдауларды пайдалану талап етіледі.

Бұдан әрі кестеде әділ құнының иерархия деңгейінің бөлігінде 2022 жылғы 31 желтоқсандағы және 2021 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің талдамасы келтірілген.

	Әділ құны		Әділ құнының иерархиясы	Бағалау әдісі және негізгі толықтырулар
	2022 жылғы 31 желтоқсан	2021 жылғы 31 желтоқсан		
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	5,987,184,213	3,108,857,837	1-деңгей	Белсенді нарықтағы баға белгілеулері
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	808,632,256	1,086,994,244	2-деңгей	Белсенді емес нарықтағы баға белгілеулері
Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын туынды емес қаржы активтері	55,475,369	67,002,957	3-деңгей	Дисконтталған ақша ағындары

2022 және 2021 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері 1 және 2-деңгейлер бойынша нарықтық деректер негізінде, 3-деңгей бойынша бағалау күніне Схема өз бетінше тартқан бағалаушы анықтаған құн бойынша көрсетілген.

ҚЕС-ке сәйкес шетелдік ұйымдардың инвестициялық басқаруындағы активтер жалпы сомамен көрсетіледі, осыған орай Схемада әр қаржы құралы бөлігінде талдау жоқ.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)
(Қазақстандық мың теңгемен)

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде 1 және 2-деңгейлер арасында қаржы құралдарын қайта жіктеу белсенді нарықта баға белгілеулері болғандықтан Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің купондық облигациялары бойынша, белсенді қазақстандық және халықаралық нарықтарда баға белгілеулері болғандықтан «Қазақстан Халық жинақ банкі» АҚ депозитарлық қолхаттары бойынша, белсенді нарықта баға белгілеулері болғандықтан «Қазақстанның тұрақтылық қоры» АҚ облигациялары бойынша, «БАЯН СҰЛУ» АҚ жай акциялары бойынша жүргізілді, олар 2022 жылғы 1 қазаннан бастап өтімділіктің бірінші класындағы акциялар тізіміне енгізілген (2021 жылдың ішінде жүргізілген жоқ).

Тұрақты негізде әділ құны бойынша есептелмейтін қаржы активтерінің және қаржы міндеттемелерінің әділ құны (бірақ әділ құнын міндетті ашу арқылы)

Төмендегі кестеде жан-жақты сипатталған жағдайларды қоспағанда, Қор басшылығының пікірі бойынша қаржылық есептілікте көрсетілген Схеманың қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны шамамен оның әділ құнына тең.

	2022 жылғы 31 желтоқсан		2021 жылғы 31 желтоқсан		
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны	Әділ құнының иерархиясы
Банктердегі салымдар	280,723,016	238,519,715	378,712,022	344,790,899	2-деңгей
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	2,384,709,282	2,190,535,762	-	-	1-деңгей
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	3,004,156,377	2,779,793,242	6,377,258,594	6,035,522,000	2-деңгей
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	724,223,607	760,992,575	-	-	3-деңгей

3-деңгейдегі қаржы құралдарының әділ құнының өзгеруі

	Пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша қаржы активтері	
	2022 жыл	2021 жыл
Жыл басында	67,002,957	71,377,411
Пайда немесе шығын құрамында танылған таза шығын жиыны	(11,527,588)	(3,774,454)
Жыл соңында	55,475,369	67,602,957

Жыл ішінде таза пайдаға енгізілген әділ құнның өзгеруі жай және артықшылықты акцияларға, депозитарлық қолхаттарға, купондық облигацияларға және ұйымдастырылған нарықта белгіленбейтін поттарға жатады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

Зейнетақы Схемасының активтері

2022 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

Қаржылық Есептілікке Ескертулер (жалғасы)

(Қазақстандық мың теңгемен)

21. Есепті кезеңнен кейінгі оқиғалар

Қазақстан Республикасында базалық мөлшерлеменің өзгеруі

2022 жылы Қазақстандағы жылдық және айлық инфляция динамикасы және экономикалық өсім базалық болжам траекториясы аясында қалыптасты. Ең үлкен өсімді азық-түлік және азық-түлік емес тауарлар бағасы көрсетуді жалғастыруда. Ақылы қызметтер инфляциясы абаттандырылған тұрғын үйді жалға алу құнының төмендеуі және реттелетін бағалардың тежелген өсімі аясында өзгеріссіз қалып отыр. 2022 жылғы желтоқсанда жылдық инфляцияның артуы ескерілді. 2023 жылғы 13 қаңтарда Қазақстан Ұлттық Банкінің Ақша-кредит саясаты жөніндегі комитеті базалық мөлшерлемені 2023 жылғы 16 қаңтардан бастап 16.75% деңгейінде сақтау туралы шешім қабылдады.

Схема басшылығы экономикалық және саяси жағдайдың ағымдағы өзгерістерін қадағалап, өзі жақын келешекте Схема бизнесінің тұрақтылығын ұстап тұру мен дамыту үшін қажет деп санайтын шаралар қолданады. Алайда, орын алған оқиғалардың салдары мен оларға байланысты келешек өзгерістер Схема қызметіне елеулі әсер етуі мүмкін.